

**РУС ТЕЛЕНДӘ БЕЛЕМ БИРҮ ОЕШМАЛАРЫНЫҢ
ТАТАР ТӨРКЕМНӘРЕНДӘ БЕЛЕМ АЛУЧЫ УКУЧЫЛАР ӨЧЕН
ТАТАР ТЕЛЕННӘН ОЛИМПИАДА БИРЕМНӘРЕНЕҢ ЖАВАПЛАРЫ
(2018/2019 НЧЫ УКУ ЕЛЫ)**

4 нче сыйныф

I. Тестлардан берәр дәрәс җавапны билгеләгез. Һәр дәрәс җавапка 2 балл.

1. а) баланнан, утынлык.
2. б) хәрәфләр авазларга караганда күбрәк.
3. в) урман бүләк итә.
4. ә) 4, 1, 3, 5, 6, 2.
5. б) Айсылу көн дә әнисенә булыша.

Нәтижә: 10 балл.

II. Текстны укыгыз һәм 6-9 биремнәрне үтәгез.

¹Күл буенда тамыр җәйгән биек наратта карт тукран – Тук-тук бабай һән аның Шуктуган исемле оныгы яши. ²Һәр көн иртән Тук-тук бабай агачларны тукылдатып карый, кайры асларына корт төшмәгәнме, ботакларын зарарлы бөҗәкләр кимермиме дип тикшерә.

³Урманда агачлар бик күп, шуңа күрә Тук-тук бабай иртәдән кичкә кадәр ял белми эшли, ә оныгы Шуктуган көне буе уйный, шаяра. ⁴Шуктуган ботактан-ботакка оча, күбәләкләр куа, кечкенә кәлтәләрне куркыта. ⁵Шулай уйный-сикерә торгач бик эсселәп китсә, күлгә төшәп су коена. ⁶Ашыйсы килсә, тизрәк оясына ашыга. ⁷Ә анда барысы да күптән әзер: Тук-тук бабасы аңа татлы җиләкләр, сиез-сиез бөҗәкләр әзерләп куйган була. (Ж.Тәрҗеманова буенча)

1. 1 дэн 6 га кадэр саннарны куеп, сүзлэрне тиешле тэртипне күрсэткэн өчен **1 эр балл**. Сүзлэрне рус теленэ тэржемэ иткэн өчен **1 эр балл**.

5 нарат - сосна

3 зарарлы – вредный, вредоносный

6 онык - внук

4 кэлтэ - ящерица

1 бөжэк - насекомое

2 жилэклэр – ягоды

Нэтижэ: 12 балл.

2. Һәр сүзгэ **2 шэр балл**.

ижеклэр саны	авазлар һәм хәрефләр саны туры килэ	авазлар һәм хәрефләр саны туры килми
сүз бер ижектән тора	<i>карт</i>	<i>ял</i>
сүз ике ижектән тора	<i>эшли</i>	<i>яши, биек</i>
сүз өч ижектән тора	<i>тикшерэ</i>	<i>коена, шаяра</i>

Нэтижэ: 16 балл.

3. Һәр сүзгэ **1 эр балл**.

Тамыр сүзлэр	Кушма сүзлэр	Парлы сүзлэр	Ясалма сүзлэр
күбэлэклэр, тукран	Шуктуган	Тук-Тук, ботактан-ботакка, симез-симез	татлы, зарарлы

Нэтижэ: 8 балл.

4. Темага туры килгән, эзлекле итеп хатасыз язылган эшкэ **7 балл**. Һәр орфографик хата өчен 1 балл кими, тыныш билгесенэ бэйле ике хата өчен 1 балл кими. **Нэтижэ: 7 балл.**

Нэтижэ: 53 балл.

**III. Бирелгән сүзләрне (бәйләкләрне) нокталар урынына дәрәс итеп
языгыз.**

Нәтижә: 4 балл.

Ай яктысы бигрәк якты,
Көн яктысы күк түгел.
Гөлләр кебек матурлана
Безнең хәзерге көннәр.
Бакчаларга керүләрем
Матур чәчәкләр өчен.
Идел буе ямьле була
Жилфердәгән тал белән.

Барлыгы: 57 балл.

Муниципаль тур

**РУС ТЕЛЕНДӘ БЕЛЕМ БИРҮ ОЕШМАЛАРЫНЫҢ
ТАТАР ТӨРКЕМНӘРЕНДӘ БЕЛЕМ АЛУЧЫ УКУЧЫЛАР ӨЧЕН
ТАТАР ТЕЛЕННӘН ОЛИМПИАДА БИРЕМНӘРЕНЕҢ ҖАВАПЛАРЫ
(2018/2019 НЧЫ УКУ ЕЛЫ)**

5 нче сыйныф

I. Тиешле сүзләрне куегыз һәм биремнәрне үтәгез.

Уртаклык, ялгызлык, берлектә, күплектә, *-нар, -нәр, -лар, -ләр.*

Һәр сүз һәм кушымча өчен **2 шәр балл.**

Нәтижә: 16 балл.

1. 6 килешне язып чыккан өчен **2 шәр балл.**

Нәтижә: 12 балл.

2. Һәр сүз өчен **1 әр балл.**

Пароходтан, фамилиядән, Биектаудан, иленнән, китаптан, бакчадан.

Нәтижә: 6 балл.

2. *Казан (ия) – Татарстанның (аергыч) башкаласы (хәбәр).* – Һәр дәрәҗә җавап өчен **2 шәр балл. Нәтиҗә: 6 балл.**

Нәтиҗә: 40 балл.

II. Тестлардан берәр дәрәҗә җавапны билгеләгез.

Һәр дәрәҗә җавапка **2 шәр балл.**

1. ә) ачкычка, тырышлыкны.
2. ә) туры, кыек.
3. ә) башлык, күзлек.
4. а) Эшне башлама, башласаң ташлама.
5. в) жиләк, чиләк.
6. б) Октябрь аңа салкын жылларен өрдә.
7. ә) кып-кызыл, зәңгәрсү.
8. ә) өстәлем, апасы.
9. а) 2, 3, 1, 4.

Нәтиҗә: 18 балл.

III. Нәүрүз бәйрәмендә әйтелә торган теләктәгә билгеләнгән сүзләр нәрсәне аңлата?

Нәүрүз Мөбарәкбад – “Яңа ел котлы булсын” дигәнне белдерә.

Нәтиҗә: 2 балл.

Барлығы: 60 балл.

Муниципаль тур

**РУС ТЕЛЕНДӘ БЕЛЕМ БИРҮ ОЕШМАЛАРЫНЫҢ
ТАТАР ТӨРКЕМНӘРЕНДӘ БЕЛЕМ АЛУЧЫ УКУЧЫЛАР ӨЧЕН
ТАТАР ТЕЛЕННӘН ОЛИМПИАДА БИРЕМНӘРЕНЕҢ ҖАВАПЛАРЫ
(2018/2019 НЧЫ УКУ ЕЛЫ)**

6 нчы сыйныф

I. Табышмакларның жавапларын табыгыз һәм биремнәрне үтәгез.

Нәтижә: 37 балл.

Һәр дәрәс җавапка **2 шәр балл.**

- а) куян
- ә) чеби
- б) тиен
- в) этәч

Нәтижә: 8 балл.

1. Ирен гармониясе күзәтелгән сүзләр: *йомры, йөгереп, койрыгы.*

Һәр дәрәс җавапка **1 әр балл = 3 балл.**

Борын ассимиляциясе күзәтелгән сүзләр: *урманнан, урманны.*

Һәр дәрәс җавапка **1 әр балл = 2 балл**

[w] ирен-ирен тартык авазы булган сүз: *чикләвекне – 1 балл.*

Ике аваз кушылмасын белдергән хәрәфләр булган сүзләр: *ябалактан, ярата, яңгырата, уята – 4 балл.*

Бары тик саңгырау тартыклардан гына торган сүзләр: *кош, оча – 2 балл.*

Нәтижә: 12 балл

2. Һәр дәрәс җавапка **1 балл.**

Тартымлы исемнәр: *башы, койрыгы, быргысын – 3 балл.*

Киләчәк заман хикәя фигыльләр: *чыгар, чабар – 2 балл.*

Сыйфатлар: *йомры, йомшак, сары – 3 балл.*

Нәтижә: 8 балл.

3. Һәр дәрәс җавапка **3 әр балл.**

Нәтижә: 9 балл

II. Сорауга дәрәс җавап өчен 3 балл. (6 төрле иҗек бар.)

C¹: и-дән; TC: ба-ра;

CT²: ал; TCT: кал-са;

¹ C – сузык;

² T – тартык.

СТТ: әйт; ТСТТ: дүрт-ле.

Мисаллар өчен **2 шәр балл = 12 балл.**

Нәтижә: 15 балл.

III. Беренче баганада бирелгән тел күренешләренә туры килгән мисалларны икенче баганадан табыгыз. Һәр дәрәс җавапка 2 шәр балл.

Тел күренеше	Мисал
1. Омонимнар	Ә. <i>Туп – туп, көзгә – көзгә</i>
2. Синонимнар	В. <i>Яратабыз, сөябез</i>
3. Антонимнар	Б. <i>Ким – тулы, керү – чыгу</i>
4. Күчерелмә мәгънәле сүзләр	А. <i>Эш кайный, поезд чаба</i>

Нәтижә: 8 балл.

IV. “Ата-анаңны тәрбия ит, үзең дә тәрбия күрерсең” дигән мәкальнең мәгънәсен бәйләнешле 10 җөмлә белән аңлатып языгыз.

Темага туры килгән, эзлекле итеп хатасыз язылган эшкә **10 балл.** Һәр орфографик хата өчен 1 балл кими, тыныш билгесенә бәйле ике хата өчен 1 балл кими.

Нәтижә: 10 балл.

Барлығы – 70 балл.

Муниципаль тур

**РУС ТЕЛЕНДӘ БЕЛЕМ БИРҮ ОЕШМАЛАРЫНЫҢ
ТАТАР ТӨРКЕМНӘРЕНДӘ БЕЛЕМ АЛУЧЫ УКУЧЫЛАР ӨЧЕН
ТАТАР ТЕЛЕННӘН ОЛИМПИАДА БИРЕМНӘРЕНЕҢ ҖАВАПЛАРЫ
(2018/2019 НЧЫ УКУ ЕЛЫ)**

7 нче сыйныф

I. Тестлардан берәр дәрәс җавапны билгеләгез.

Һәр дәрәс җавапка **2 балл.**

1. а) *иң борыңгы.*

2. в) *аклы-каралы, явым-төшем.*
3. б) *нәкъ.*
4. ә) *Фазыл чикләвекләрен кепкасына бушатты.*
5. б) *өчәү.*
6. в) *Караңгы төн үтеп китте.*
7. б) *Актүш йомшак тәпие белән көн дә битен юа.*
8. в) *китаплар.*

Нәтижә: 16 балл

II. Жөмлөләрне укыгыз һәм 9-14 биремнәрне үтәгез.

¹Татар халкының милли ашлар эзерләү осталыгы бик күптәннән килә. ²Күп гасырларга сузылган тарих дәвамында милли оригиналь ашлар барлыкка килгән. ³Татар табынының үзенчәлекле ягын камырлы ашлар, барыннан да элек, токмачлы аш тәшкил итә. ⁴Халыкның яраткан борынгы ашамлыкларыннан берсе – бәлеш. ⁵Аны эченә ит һәм ярма яки бәрәңге салып пешергәннәр. ⁶Татар халкы чәйне элек-электән яратып эчкән. ⁷Камыр азыклары – кабартма, коймак белән чәй хәзер дә иртәнге ашны алыштыра. ⁸Татар ашлары тиз өлгерә торган татлы камырдан эзерләнгән ашамлыкларга бик бай. ⁹Һәр туй мәжлесендә чәкчәк хөрмәтле сыйлардан санала. ¹⁰Чәй белән сыйлау татар халкында кунакчылыкның бер билгесе булып тора. («Татар халык ашлары» китабыннан)

9. Һәр сүзгә **2 шәр балл = 4 балл.**

Борынгы, өлгерә.

10. *Яраткан* = **1 балл.**

11. Һәр сүзгә **2 шәр балл = 6 балл.**

Хәзер, тиз, бик.

12. **Нәтижә: 2 балл.**

Чәкчәк санала.

13. Һәр синонимга **2 шәр балл = 4 балл.**

Кунак итү, сый-хөрмәт күрсәтү.

14. 1 дән 6 га кадәр саннарны куеп, тиешле тәртипне күрсәткән өчен **1әр балл**. Сүзләрне рус теленә тәржемә иткән өчен **1әр балл**.

4) *Милли* – национальный; 1) *гасыр* – век; 5) табын – стол, праздничный стол; 2) *камыр* – тесто; 7) *ярма* – крупа; 6) *хөрмәтле* – уважаемый; 3) *кунакчылык* – гостеприимство.

Нәтижә: 14 балл.

15. Темага туры килгән, эзлекле итеп хатасыз язылган эшкә **12 балл**.
Һәр орфографик хата өчен 1 балл кими, тыныш билгесенә бәйлә ике хата өчен 1 балл кими. **Нәтижә: 12 балл.**

Нәтижә: 43 балл.

III. Кыткылдый, чыркылдый, бакылдый, каңгылдый, каркылдый сүзләре хикәя фигыльләр, аваз ияртемнәреннән -ылды/-елдә кушымчалары ярдәмендә ясалганнар. Кушымчалау юлы.

Сүз төркемен дәрәс билгеләгән өчен **3 балл**.

Ясалу юлын дәрәс күрсәткән өчен **3 балл**.

Нәтижә: 6 балл.

Барлыгы: 65 балл.

Муниципаль тур

**РУС ТЕЛЕНДӘ БЕЛЕМ БИРУ ОЕШМАЛАРЫНЫҢ
ТАТАР ТӨРКЕМНӘРЕНДӘ БЕЛЕМ АЛУЧЫ УКУЧЫЛАР ӨЧЕН ТАТАР
ТЕЛЕННӘН ОЛИМПИАДА БИРЕМНӘРЕНЕҢ ҖАВАПЛАРЫ
(2018/2019 НЧЫ УКУ ЕЛЫ)**

8 нче сыйныф

I. 7 жөмләле текстны татарчага тәржемә итеп язган өчен:

1. Жөмләләрнең мәгънә бөтенлегенә өчен яки тупас булмаган 1 хатасы бар (һәр жөмлә өчен – **3 әр балл**, чөнки алар шактый озын) – **21 балл**.

2. Хаталары 2 дән артык түгел – **4 балл**.

3-4 хата җибәрелгән – **2 балл**.

Хаталарның саны 4 тән артык – **0 балл**.

Нәтижә: 21 балл.

II. Текстны укып, биремнәрне үтәгез.

1. *Гажәеп, тавыш, уянмый, селкенми* – **1 әр балл = 4 балл.**
2. *Гажәеп [гъәжәйәп], тавыш [тавыш], уянмый [уйаммый], селкенми [сәлкәммә]* – **2 шәр балл = 8 балл.**
3. *Яктылык, яуган, яна* – **1 әр балл = 3 балл.**
4. *Генә (2 тапкыр очрый), ук, дә, да* – **1әр балл = 4 балл.**
5. *Әгәр юри генә кычкырсаң, тавыш, калтырана-калтырана яңгырап, әллә кайларга китә дә югала* – **2 балл.**
6. *Калтырана-калтырана, яңгырап, чумган, сискәнәп, кыеклап, күперенәп, тәңкәләнәп, каткан.*

Дәрәс тапкан өчен **1 әр балл = 8 балл.**

Төрләрән дәрәс күрсәткән өчен **1 әр балл = 8 балл.**

7. Орфографик һәм пунктуацион хаталары юк яки тупас булмаган 1 хатасы бар – **5 балл.**

Хаталары 2 дән артык түгел – **4 балл.**

3-4 хата жибәрелгән – **2 балл.**

Хаталарның саны 4 тән артык – **0 балл.**

Нәтижә: 42 балл.

III. Билгеле булганча, тел сүзенәң мәгънәләре бик күп.

Шуларның 6-7 сән искә төшереп, жөмләләр төзеп языгыз.

тән әгъзасы (язык)

аралашу чарасы (татар теле)

сугышта кулга алынган дошман

сәгать теле

гармун теле

тасвирлау чарасы (Тукай теле)

чук (шәл теле)

7 төре өчен **7 балл.**

7 дәрәс жәмлә өчән **7 балл.**

Нәтижә: 14 балл.

Барлығы: 77 балл.

Муниципаль тур

**РУС ТЕЛЕНДӘ БЕЛЕМ БИРҮ ОЕШМАЛАРЫНЫҢ
ТАТАР ТӨРКЕМНӨРЕНДӘ БЕЛЕМ АЛУЧЫ УКУЧЫЛАР ӨЧЕН ТАТАР
ТЕЛЕННӘН ОЛИМПИАДА БИРЕМНӨРЕНЕҢ ЖАВАПЛАРЫ
(2018/2019 НЧЫ УКУ ЕЛЫ)**

9 нчы сыйныф

I. 8 жәмләле текстны татарчага тәржемә итеп язган өчән:

1. Жәмләләрнең мәгънә бөтенлегә өчән яки тупас булмаган 1 хатасы бар (һәр жәмлә өчән – **2 шәр балл**) – **16 балл.**

2. Хаталары 2 дән артык түгел – **4 балл.**

3-4 хата жиберелгән – **2 балл.**

Хаталарның саны 4 тән артык – **0 балл.**

Нәтижә: 16 балл.

II. Текстны укып, биремнәрне үтәгез.

1. Авыр+лык+лар+ы+н.

Сүзне тапкан өчән **1 балл.**

2. Сүздәге кушымчаларының чикләрен дәрәс билгеләгән өчән **4 балл.**

3. *Жиде бабаңны белү шул ук вакытта алардан үрчегән эҗиде буын нәселне – кардәшләреңне белү дигән сүз.*

Табып язган өчән **1 балл.**

4. Исем белән белдерелгән аныкланмыш һәм аныклагыч арасында сызык куелган.

Дәрәс аңлату өчән **2 балл.**

5. *Нык, ишле нәсел язмышның кар-бураннарын, әжил-давылларын ансатрак кичә, үз йөзен әйбәтрәк саклый, димәк, сәламәт рухын, ирекле яшәү мөмкинлеген яхшырак тәэмин итә.*

Бу – гади, тулы, ике составлы, жәенке, тиңдәш кисәкләр белән катлауландырылган, туры сүз тәртибе күзәтелгән, раслау, хикәя жөмлә.

Жөмләнең һәр билгесе өчен 1 әр балл = 8 балл.

6. *Яхшырак тәэмин итә, мөмкинлеген тәэмин итә, яшәү мөмкинлеген, ирекле яшәү, рухын тәэмин итә, сәламәт рухын, әйбәтрәк саклый, йөзен саклый, үз йөзен, ансатрак кичә, әжил-давылларын кичә, кар-бураннарын кичә, язмышның кар-бураннарын, ишле нәсел, нык нәсел.*

Һәр сүзтезмә өчен 1 әр балл = 15 балл.

7. *Адам баласы ялгыз яшәми, аңа шатлыкта да, кайгыда да иптәш, таяныч кирәк. Нык, ишле нәсел язмышның кар-бураннарын, әжил-давылларын ансатрак кичә, үз йөзен әйбәтрәк саклый, димәк, сәламәт рухын, ирекле яшәү мөмкинлеген яхшырак тәэмин итә. Бары шул очракта гына адам баласы рухи тынычлык, канәгатьлек, рәхәтлекне тоя һәм, сәләтен тулырак ачып, алга таба бара.*

Һәр жөмләне табып язган өчен 1 әр балл = 3 балл.

8. Рәвеш хәлләренең асларына дәрәс сызган өчен **1 әр балл = 6 балл.**

9. Орфографик һәм пунктуацион хаталары юк яки тупас булмаган 1 хатасы бар – **5 балл.**

Хаталары 2 дән артык түгел – **4 балл.**

3-4 хата жибәрелгән – **2 балл.**

Хаталарның саны 4 тән артык – **0 балл.**

Нәтижә: 45 балл.

III. Жирле сөйләмдә кулланылган исемнәрнең әдәби телдәге вариантларын табып языгыз.

Бәзертдин – Бәдертдин

Гөлжийан – Гөлжиһан

Дәкийә – Зәкия

Изел – Идел

Кәнипә – Хәнифә

Нәпис – Нәфис

Шийап – Шиһап **Нәтижә: 7 балл.**

Барлыгы: 68 балл.

Бүе сакланып калалар.Муниципаль тур

**РУС ТЕЛЕНДӘ БЕЛЕМ БИРҮ ОЕШМАЛАРЫНЫҢ
ТАТАР ТӨРКЕМНӨРЕНДӘ БЕЛЕМ АЛУЧЫ УКУЧЫЛАР ӨЧЕН ТАТАР
ТЕЛЕННӘН ОЛИМПИАДА БИРЕМНӨРЕНЕҢ ҖАВАПЛАРЫ
(2018/2019 НЧЫ УКУ ЕЛЫ)**

10 нчы сыйныф

I. 9 жөмләле текстны татарчага тәржемә итеп язган өчен:

1. Жөмләләрнең мәгънә бөтенлеге өчен яки тупас булмаган 1 хатасы бар (һәр жөмлә өчен – **2 шәр балл**).

2. Хаталары 2 дән артык түгел – **4 балл**.

3-4 хата җибәрелгән – **2 балл**.

Хаталарның саны 4 тән артык – **0 балл**.

Нәтижә: 18 балл.

II. Текстны укып, биремнәрне үтәгез.

1. *Матур – гүзәл*

Тугайларыбыз – болыннарыбыз

Талгын – акрын

Хатирәләре – истәлекләре

Һәр дәрәс синоним өчен **2 шәр балл = 8 балл**.

2. *Кайда, нинди, һәрвакыт.*

Һәр дәрәс сүз өчен **2 шәр балл = 6 балл**.

3. Синтетик иярчен вакыт жөмләле кушма жөмлә.

Тулы һәм дәрәс билгеләмә өчен **3 балл**.

4. *Республикабызда һәр төбәкнең үзенә генә хас кабатланмас, матур, шигъриятле урыннары бар – 2 балл.*

5. *Үзгәртеп, яңартып, кайтарып.*

Һәр сүзгә **2 шәр балл = 6 балл.**

6. *Һәр* – билгеләү алмашлыгы
үзенә (2 тапкыр) – билгеләү алмашлыгы

кайда – сорау алмашлыгы

нинди – сорау алмашлыгы

аларның – зат алмашлыгы

безне – зат алмашлыгы

алар – зат алмашлыгы

мондый – күрсәтү алмашлыгы

Һәр сүзгә **1 әр балл = 8 балл.**

7. Рәвеш хәле үзе ачыклаган хәбәрдән ераклашканга күрә, ике яктан өтерләр белән аерымланган; тиндәш кисәкләр арасына өтерләр куелган; әйтү максаты буенча хикәя жөмлә ахырына нокта куелган.

Һәр тыныш билгесен дәрәҗә аңлаткан өчен **1 әр балл = 4 балл.**

8. Орфографик һәм пунктуацион хаталары юк яки тупас булмаган 1 хатасы бар – **5 балл.**

Хаталары 2 дән артык түгел – **4 балл.**

3-4 хата жибәрелгән – **2 балл.**

Хаталарның саны 4 тән артык – **0 балл.**

Нәтижә: 42 балл.

III. Жирле сөйләмдә очраган сүзләрнең русча вариантларын языгыз.

баринжа – варенье

бинек – веник

бичкә – бочка

гарбун – гармонь

кәритә – корыто

кенәгә – книга

пичинжә – печенье

тугарок – творог

Һәр сүз өчен **1 әр балл = 8 балл.**

Нәтижә: 8 балл.

Барлыгы: 68 балл.

Муниципаль тур

**РУС ТЕЛЕНДӘ БЕЛЕМ БИРҮ ОЕШМАЛАРЫНЫҢ
ТАТАР ТӨРКЕМНӘРЕНДӘ БЕЛЕМ АЛУЧЫ УКУЧЫЛАР ӨЧЕН ТАТАР
ТЕЛЕННӘН ОЛИМПИАДА БИРЕМНӘРЕНЕҢ ЖАВАПЛАРЫ
(2018/2019 НЧЫ УКУ ЕЛЫ)**

11 нче сыйныф

I. 18 жөмләле текстны татарчага тәржемә итеп язган өчен:

1. Жөмләләрнең мәгънә бөтенлеге өчен яки тупас булмаган 1 хатасы бар (һәр жөмлә өчен – **1 әр балл**).

2. Хаталары 2 дән артык түгел – **4 балл**.

3-4 хата жиберелгән – **2 балл**.

Хаталарның саны 4 тән артык – **0 балл**.

Нәтижә: 18 балл.

II. Текстны укып, биремнәрне үтәгез.

1. *Интеллигентлыктан, аристократлык.*

Һәр сүзгә **2 шәр балл = 4 балл**.

2. *Борынгы, тормыш.*

Һәр сүзгә **2 шәр балл = 4 балл**.

3. *Шактый.*

Тапкан өчен **2 балл**.

Синонимнары: *байтак, ярыйсы (гына), ярыйсы ук, хәтсез, сизелерлек.*

Һәр синонимы өчен **2 шәр балл = 10 балл**.

Нәтижә: 12 балл.

4. *Ирешүендә, тәрбияләнүнең, үзләштерү, яшәү, сеңдерү, (юкка) чыгару.*

Һәр исем фигыль өчен **2 шәр балл = 12 балл**.

5. *Мәдәниятең – культуры, шәрык – восточной, мирасны – наследие, тормыш-көнкуреш – быт, яшәү рәвешен – образ жизни.*

Һәр сүзнең дәрәс тәржемәсе өчен **2 шәр балл = 10 балл.**

6. Синтетик иярчен аергыч жөмлөлә кушма жөмлө.

Жөмләнә тапкан өчен **2 балл.**

Төрән дәрәс билгеләгән өчен **3 балл.**

Нәтижә: 5 балл.

7. Орфографик һәм пунктуацион хаталары юк яки тупас булмаган 1 хатасы бар – **5 балл.**

Хаталары 2 дән артык түгел – **4 балл.**

3-4 хата жибәрелгән – **2 балл.**

Хаталарның саны 4 тән артык – **0 балл.**

Нәтижә: 52 балл.

III. Бирелгән аутентик текстны әдәби телгә үзгәртеп языгыз.

Жырлы уен – парлап бер егет, бер қыз утыра иде дә тагын торып баса, тагын икенче пар қырына барып, жырның яртысын әйтә. Белмәсәләр, урын бирәләр, белсәләр, икенче кешегә китәсең инде. Көлдәргеч – кем оста, шул көлдәрәп әйләнәп чыга, кем көлми, шул утырып қала. Кем көлә, шуңа жәза бирәләр иде.

Һәр жөмлө өчен **1 балл = 4 балл.**

Нәтижә: 4 балл.

Барлығы: 74 балл.

